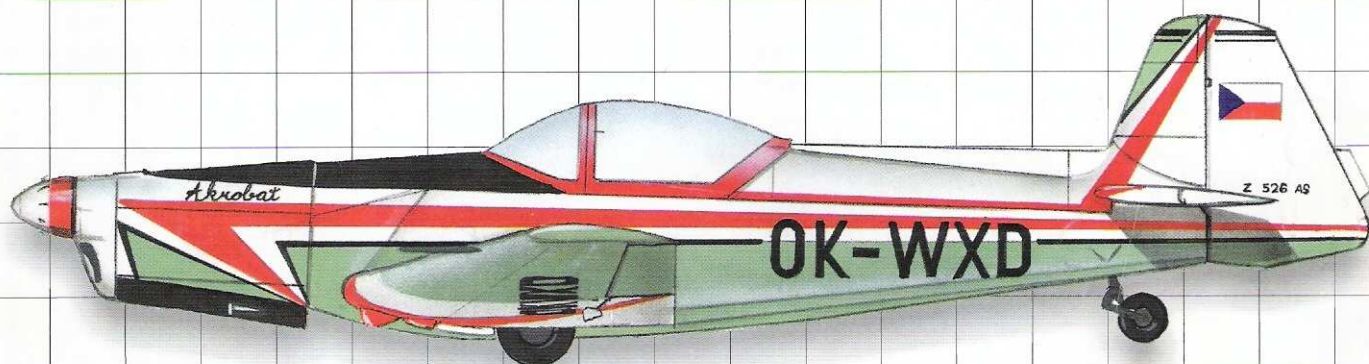
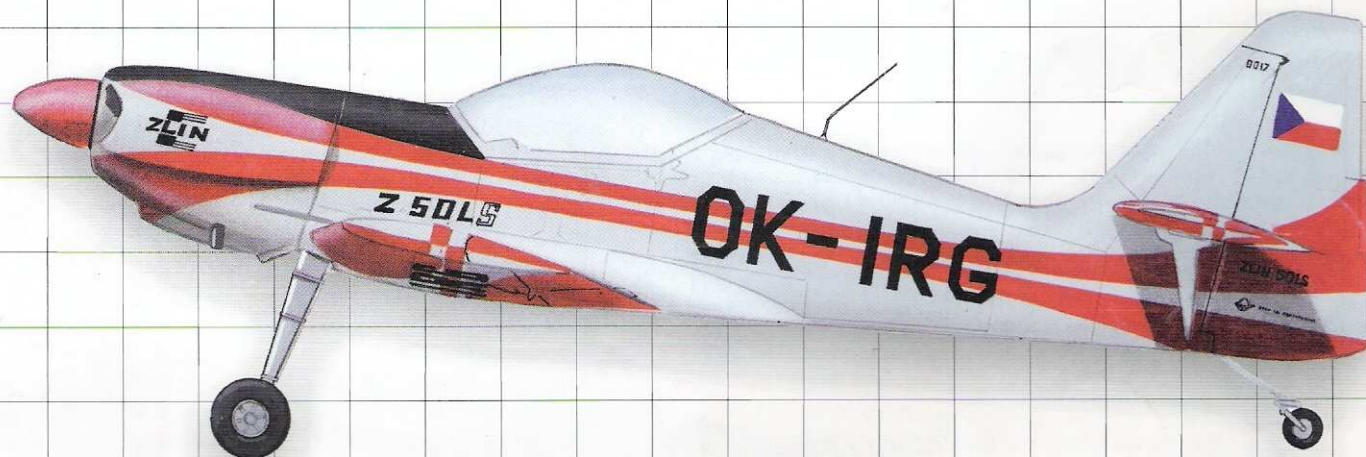

ZLIN Z-226A

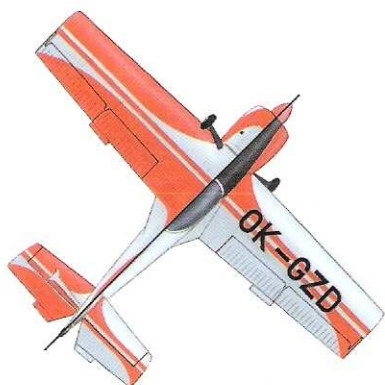
ZLIN Z-526AFS

ZLIN Z-50L

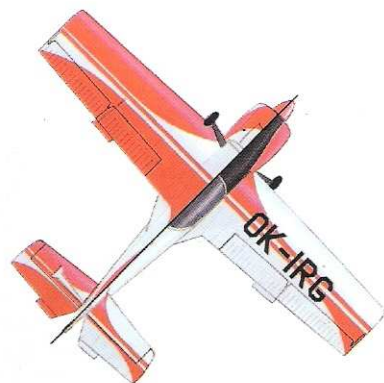
Akrobatické ZLINY

V roce 1976 uspořádala redakce časopisu Letectví a kosmonautika mezinárodní test tehdy zbrusu nového letounu Z-50L. Letoun s poznávací značkou OK-GZD měl standardní schéma provedené v oranžové barvě. Přešlé čtyři vyrobené letouny měly pruhy nastříkány tmavou červenou barvou, pruh mezi dvojicí tmavě červených pruhů na trupu byl bílý.

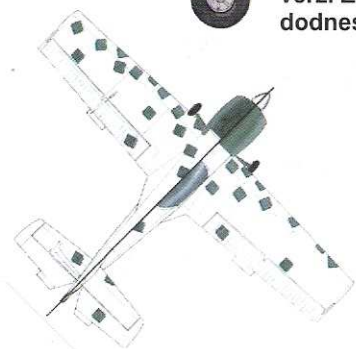
Nejslavnější „padesátka“ OK-IRG je dnes vystavena ve Kbelském muzeu. Ing. Petr Jirmus s ní vybojoval dvakrát za sebou titul Mistra Evropy a rovněž dvakrát titul Mistra světa. Tato Z-50LS létala v jednotném barevném designu charakteristickém pro většinu „padesátek“.

Na konci sedmdesátých let dostaly při revizi v otrokovickém Moravanu polské Zliny Z-50L atraktivní nátěr v kombinaci barev červené, bílé a modré.

Oba prototypy upravené verze Zlin Z-50LE z počátku devadesátých let létaly ve stejném zbarvení se zelenými a žlutými doplňky. Nakreslený druhý prototyp OK-VZB byl později přestavěn na původní verzi Z-50LS s větším křídlem. V této podobě létá se značkou OK-FAI dodnes.

Řadu let obdivovali diváci na domácích i zahraničních leteckých dnech umění pilotů létajících na elegantních bílých Zlin Z-50LX chrudimské skupiny Skybox. Dva letouny OK-XRA a OK-XRC měly zelené doplňky a letouny OK-XRB a OK-XRD temně fialové. Letouny létaly v této podobě od prosince 1992 do dubna letošního roku, kdy byly přestříkány do barev nového sponzora této akrobatické skupiny.

Akrobatické ZLINY

mírně lišily. Provedení poznávací značky na křídlech odpovídalo staršímu předpisu, který ukládal dělit značku na „OK-„ na levém křídle a zbývající značku „KMA“ na pravém.

První akrobatické speciály z Otrokovic létaly natřeny krémovou barvou na všech plochách. Tato barva byla navíc doplněna modrým ozdobným pruhem a lemováním kabiny. Zmiňované modré doplňky se však u jednotlivých strojů

Po přestavbě Z-226A poznávací značky OK-KMB na verzi AS se stavitelnou vrtulí dostal tento letoun nové zbarvení, jehož základ tvořila opět krémová barva doplněná tentokrát červenými a bílými pruhy. V této podobě si upravený Zlin odbyl svou světovou premiéru v Moskvě v roce 1963.

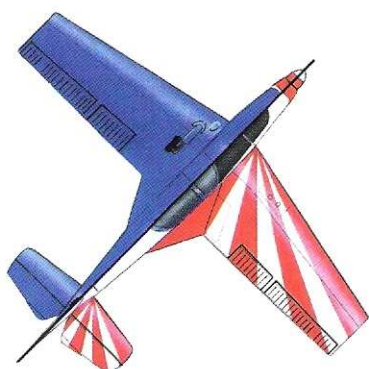
Z dvoumístné Z-226T byl do verze Z-226AS upraven tento Akrobat Special, s nímž na Mistrovství světa v Bilbau v roce 1964 létala ing. Kaprasová a o dva roky později pilot

dr. Stoklasa. V polovině sedmdesátých let byl letoun zpět přestaven na dvoumístnou verzi.

Akrobatické speciály „třístovkové řady“ u nás nelétaly a jediný stroj byl pouze v držení výrobce. Většího rozšíření dosáhly v NDR a Sovětském svazu. V obou těchto státech létaly v jednotném stříbrném zbarvení horních a bočních ploch, které doplňovala sytě modrá barva na spodních plochách a červený ozdobný pruh na boku trupu.

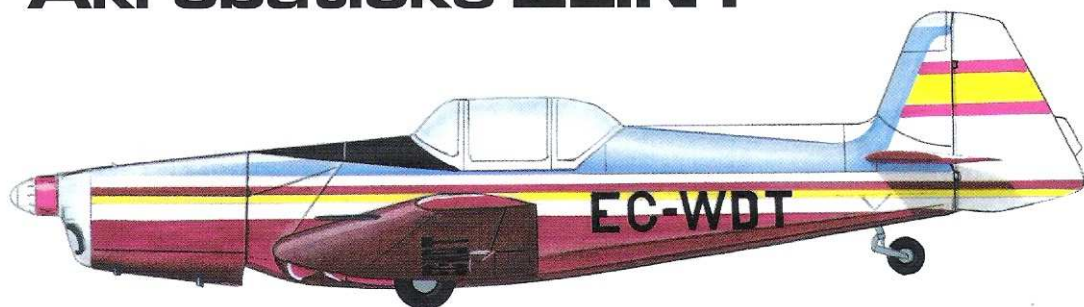
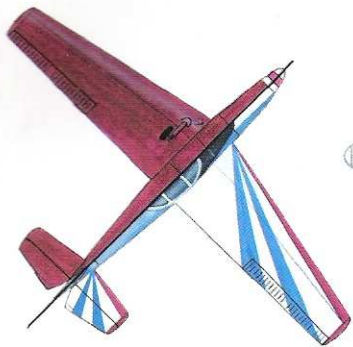
Sovětské Z-326A létaly dle tamnějších zvyklostí bez poznávacích značek.

„Kraťasy“ létaly kromě našich aeroklubů také v Polsku, NDR a v malých počtech i v některých západních státech. Letouny v NDR měly pestrobarvené zbarvení, které bylo po revizích použito i na letounech Z-326A. Poznávací značka na křídlech byla pouze zdola.

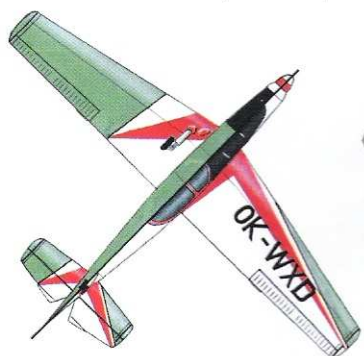
Akrobatické ZLINY

Jedním z provozovatelů Zlinů Z-526 se v polovině šedesátých let stalo Španělsko, které pro potřeby svých reprezentantů zakoupilo pět kusů. Všechny létaly v jednotném pestrém zbarvení. Poznávací značka na křídlech byla umístěna pouze zdola.

V otrokovickém Moravanu připravili pro naše reprezentanty výkonnější modernizovanou variantu označovanou jako Z-526AS Akrobat Special. Jednalo se již o jedenáctou variantu vzniklou z původního Zlinu Z-26. Nakreslený letoun byl v osmdesátých letech přestavěn na výkonnější vlečný typ Z-526AFM Condor. Nyní jej opět zásluhou mnoha nadšenců můžeme vidět létat v téměř původní podobě.

Akrobatických speciálů Z-526AS vyrobili v Moravanu celkem pět. Všechny letouny měly jednotné barevné schéma a odlišovala je pouze barva spodní části trupu a částí křídel.

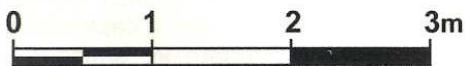
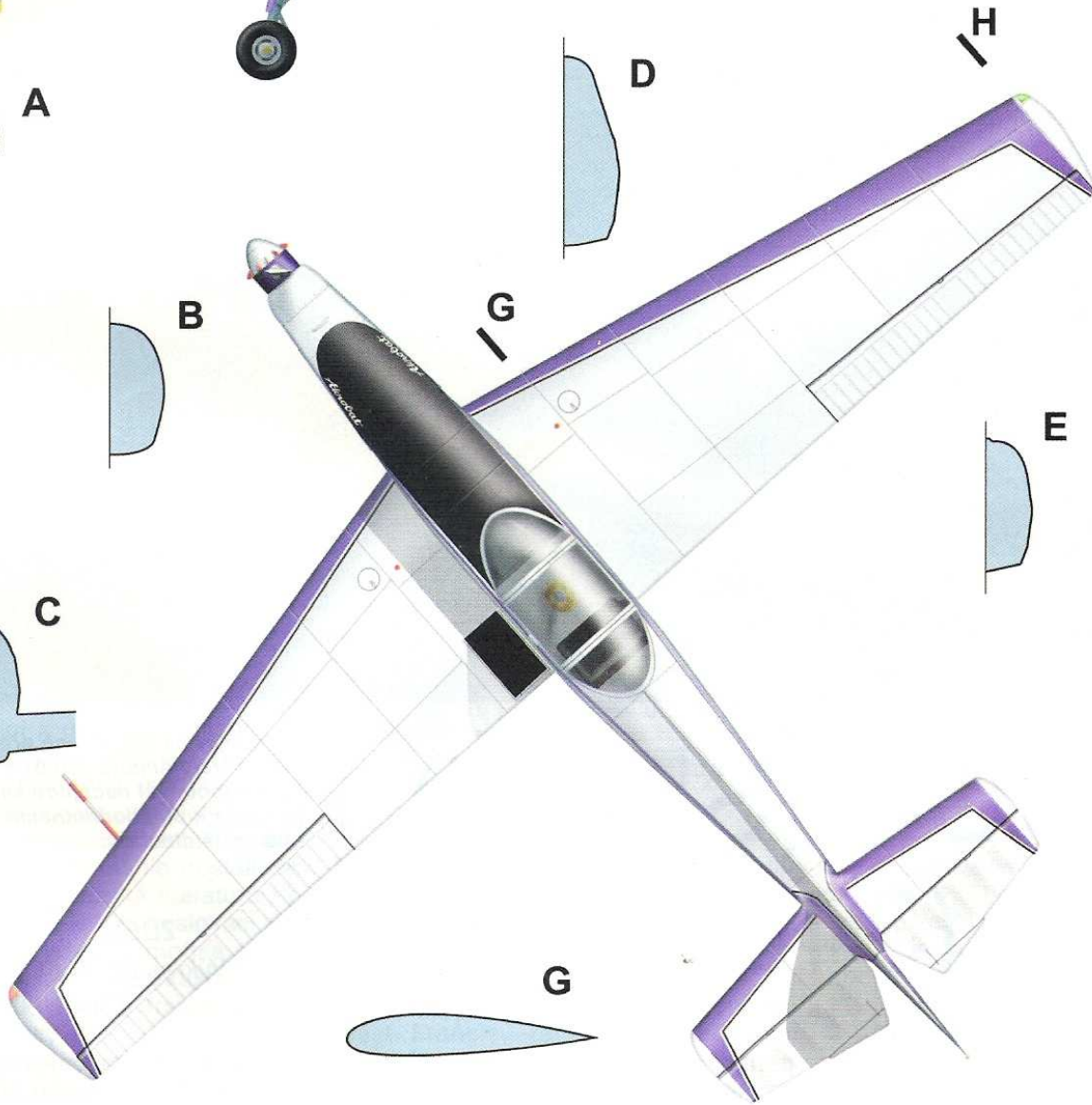
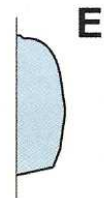
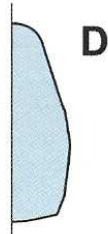
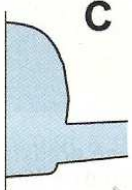
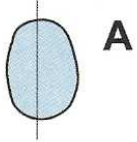

V roce 1970 byla u letounu Z-526AS OK-WXA zkrácena přední část trupu a instalována silnější pohonná jednotka M-137A. Tím vznikla nová verze Zlin Z-526AF, která zároveň dostala nové poznávací značky a zbarvení. Stejný osud potkal i zbývající čtveřici letounů Z-526AS.

Poslední akrobatická verze Trenerů Z-526AFS, na letištích přezdívána „krat'as“, se odlišuje především zmenšenou délkou a rozpětím, i když se dosáhlo zlepšení příčné obratnosti, letouny do bojů o mistrovské tituly již nezasáhly. V současné době jsou tyto stroje využívány jako vlečné.

©KOLMANN 2006